

Kyprolis og Dexamethason

Hæmatologisk Afdeling, Sjællands Universitetssygehus

Velkommen til Hæmatologisk Afdeling. Denne vejledning skal give dig og dine pårørende viden om den medicinske kræftbehandling kaldet Kyprolis, og om hvordan behandlingen kan påvirke dig.

Vi håber at denne viden kan forberede dig på eventuelle gener, der kan opstå i forbindelse med behandlingen.

Dine pårørende kan også have glæde af at læse vejledningen, for bedre at kunne støtte dig.

Præparatnavne

Den behandling du er blevet tilbudt indeholder stofferne:

Kyprolis/ Carfilzomib (proteasomhæmmer)

Dexamethason (binyrebarkhormon)

Behandlingens virkning på dig og din sygdom

Kyprolis virker ved at hæmme proteasomer. Proteasomer er enzymer, som findes i celler. Deres opgaver er at nedbryde proteiner, som ikke længere skal benyttes. Proteasomer er med til at regulere kræftcellernes vækst, og hæmning af proteasomer kan medføre, at kræftcellerne dør.

Dexamethason er med til at mindske kræftcellerne.

Før behandlingsstart

Du skal have taget blodprøver 1 uge før hver seriestart. Hvis du skal have taget ekstra blodprøver vil du blive informeret herom. Du skal selv booke tid til blodprøver på dit lokale sygehus.

Behandlingsforløbet

Behandlingen gives i serier. En serie er typisk 28 dage og herefter begynder en ny serie. Antallet af serier bestemmes af din læge, almindeligvis fortsætter behandlingen så længe den virker.

Der bliver som standard givet behandling på dag 1+2, 8+9 samt 15+16.

Lægen udregner dosis på baggrund af din højde og vægt. Derfor er det vigtigt at fortælle din læge eller sygeplejerske hvis du taber dig eller tager på i vægt.

Hver gang du møder til behandling, taler du med en læge og/eller en sygeplejerske om, hvordan du har det. Hvis du ikke har lægetid, vil din kontaktlæge have set blodprøverne, inden du opstarter ny behandlingsserie.

Lægen ordinerer din behandling, den bliver bestilt på sygehusapoteket og kommer til ambulatoriet i infusionspose.

Sådan gives behandlingen

Kyprolis vil blive givet som infusion i en vene. Infusionen varer ca. 30 min. alt efter dosis. Kyprolis gives 2 dage i træk hver uge i 3 uger, efterfulgt af en enkelt uge uden behandling.

Det er vigtigt at få rigeligt med væske inden behandling med Kyprolis, gerne ca 2 liter dagligt. Nogle gange kan det være nødvendigt med ekstra væske i forbindelse med infusionen. Andre gange er det tilstrækkeligt at drikke ca. 500ml i forbindelse med behandlingen.

Dexamethason tabletter skal du tage på alle behandlingsdage, med mindre lægen har ordineret andet.

Dexamethason skal tages om morgenen, da medicinen kan medføre rastløshed og opstemthed de dage, den bliver givet. Du kan få problemer med at sove, hvis du tager Dexamethason senere på dagen.

Ved hver seriestart vil du få udleveret Dexamethason til hele serien, samt dag 1 i næste serie, så du kan tage den hjemmefra inden du kommer. Tag gerne denne Dexamethason sammen med morgenmaden.

Bivirkninger til behandlingen

Alle mennesker er forskellige og vil derfor reagere forskelligt på behandlingen. Bivirkninger er ikke-tilsigtede virkninger af medicin. Nogle bivirkninger er hyppige, men ikke alvorlige. Andre er sjældne, men kan være alvorlige.

Tal med lægen eller sygeplejersken, hvis du oplever bivirkninger. Afhængig af dine bivirkninger kan lægen, i samråd med dig, reducere dosis eller afbryde behandlingen.

Bivirkninger ved Kypolis og Dexamethason beskrives i det efterfølgende.

Hvis du ønsker uddybende information, er du altid velkommen til at spørge personalet. Du kan også vælge selv at opsøge information om medicinen på internettet, f.eks. på www.min.medicin.dk.

Påvirkning af blodcellerne

Knoglemarven kan blive påvirket af behandlingen. Der kan ske et fald i røde og hvide blodlegemer samt i blodplader. Du skal derfor være opmærksom på, om du har begyndende tegn på blodmangel, infektion, eller blødning som ikke standser.

Infektioner

Du kan have øget risiko for at få infektioner i de perioder af din behandling, hvor antallet af de hvide blodlegemer er lavest. Hvis du får et eller flere af de symptomer, der er nævnt nedenfor, skal du kontakte afdelingen. Lægen vurderer, om du skal indlægges og behandles med antibiotika i en blodåre,

eller om du kan være hjemme og få antibiotika som tabletter.

Hvis du får feber eller bliver alment dårlig skal du kontakte afdelingen med det samme og **ikke** vagtlægen.

Hvilke symptomer skal du især være opmærksom på?:

- Temperatur over 38°C
- Almen utilpashed og kulderystelser
- Belægninger i munden, ændret smag, mundtørhed eller smerter i munden - kan være tegn på svampe-infektion
- Herpes (forkølelsessår) eller anden udslet på huden.

Hvad kan du selv gøre for at undgå infektioner?:

- Generelt god håndhygiejne, særligt efter toiletbesøg og før måltider
- Undgå kontakt med personer, der hoster, er forkølede eller har feber.

Vær dagligt opmærksom på om du har:

- Belægninger i munden eller synkesmerter
- Hoste eller åndenød.

Blodmangel (lav blodprocent)

Du har øget risiko for at få blodmangel i perioder af din behandling. Hvis du får de symptomer, der er nævnt nedenfor, skal du kontakte afdelingen.

Hvilke symptomer skal du være opmærksom på?:

- Hvis du bliver mere forpustet end normalt
- Hjertebanken
- Svimmelhed.

Hvad kan du selv gøre for at mindske generne ved lav blodprocent?:

- undgå større fysisk anstrengelse
- rejs dig langsomt, så du ikke falder
- sørg for at drikke 2-3 l væske dagligt.

Blødning

Du kan have øget risiko for blødning i perioder af behandlingen med Kypolis. Hvis du

får et eller flere af de symptomer, der er nævnt nedenfor, skal du kontakte afdelingen. Du skal måske have transfusion med blodplader.

Hvilke symptomer skal du især være opmærksom på?:

- Blødning fra næse, mund eller skede
- Blod i afføring eller urin
- Mange små røde prikker specielt på benene
- Mange blå mærker i huden.

Hvad kan du selv gøre for at undgå blødning?:

- Brug en blød tandbørste
- Brug elektrisk barbermaskine i stedet for barberblad
- Undgå kraftig fysisk anstrengelse.

Træthed

De fleste oplever træthed i forbindelse med sygdommen, men behandlingen med Kyprolis kan også medføre øget træthed. Du kan opleve en træthed, der ikke forsvinder trods hvile og en god nattesøvn.

Hvad kan du selv gøre for at afhjælpe træthed?:

- Flere små hvilepauser i løbet af dagen
- Frisk luft og små gå ture
- Sørg for let adspredelse i din hverdag
- Bed familie og venner om hjælp til praktiske gøremål.

Bivirkninger til Kyprolis

Hjerte- lungeproblemer

I nogle tilfælde kan man opleve at få hjerte-lungeproblemer. Oplever du nogle af de symptomer, der er nævnt nedenfor, skal du kontakte afdelingen eller nævne det ved næste besøg i ambulatoriet.

Hvilke symptomer skal du være opmærksom på?:

- Brystsmerter
- Stakåndethed eller hurtig vejrtrækning
- Forhøjet blodtryk
- Uregelmæssig eller hurtig puls
- Hævede ankler og fødder

- Svimmelhed
- Hovedpine
- Påvirkning af hørelsen

Påvirkning af venerne

Kyprolis kan genere de vener som behandlingen gives i. Det er vigtigt, at du siger til sundhedspersonalet, hvis du oplever gener/ubehag i området hvor behandlingen bliver givet. Du skal sige til under behandlingen men også i dagene/ugerne efter at behandlingen er givet.

Undgå graviditet

Du må ikke få Kyprolis, hvis du er gravid, har mistanke om at du er gravid eller planlægger at blive gravid. Behandling med Kyprolis er ikke blevet undersøgt hos gravide kvinder. Hvis du bliver gravid, mens du bruger Kyprolis, skal du straks informere lægen eller sundhedspersonalet om det.

Til kvinder i den fødedygtige alder

Fortæl lægen eller sundhedspersonalet, hvis du bruger medicin til at forebyggelse af graviditet, for eksempel oral prævention eller andre hormonelle præventionsformer, da de muligvis ikke kan anvendes sammen med Kyprolis. Mens du bruger Kyprolis og i 30 dage efter behandlingens ophør, skal du bruge en egnet prævention for at sikre, at du ikke bliver gravid. Tal med lægen eller sundhedspersonalet om egnede præventionsformer.

Til mænd

Mens du bruger Kyprolis og i 90 dage efter behandlings ophør, skal du bruge kondom for at sikre, at din partner ikke bliver gravid. Hvis din partner bliver gravid, mens du bruger Kyprolis eller inden for 90 dage efter behandlings ophør skal du straks informere lægen eller sundhedspersonalet om det.

Amning

Du må ikke få Kyprolis, hvis du ammer, da det ikke vides, om Kyprolis passerer over i mælken hos mennesker.

Trafik- og arbejdssikkerhed

Når du behandles med Kyprolis, kan du blive træt, svimmel og/eller opleve, at dit blodtryk falder. Hvis du har disse symptomer, kan det nedsætte din evne til at føre motorkøretøj eller betjene maskiner.

Bivirkninger til Dexamethason

Bivirkningerne ved Dexamethason afhænger meget af følgende:

- *hvor høj dosis* af Dexamethason, du får
- *hvor længe* du får Dexamethason.

Jo højere dosis og i jo længere tid, jo mere stiger risikoen for bivirkninger. I det efterfølgende informeres du om de hyppigst forekommende bivirkninger ved Dexamethason, som du kan opleve i større eller mindre omfang.

Svie og ubehag i maven

Dexamethason kan give svie og ubehag øverst i maven. Du skal evt. have behandling, som dæmper mavesyren og forebygger disse problemer.

Sukkersyge

Hvis du pludselig begynder at blive mere tørstig end normalt og har hyppigere vandladning, skal du kontakte afdelingen. Dexamethason kan nemlig medføre stigning i blodsukkeret, hvilket betyder, at du kan have fået sukkersyge. Sukkersygen er dog midlertidig og vil oftest forsvinde efter endt behandling.

Har du en erkendt sukkersyge, kan du opleve, at det er svært at kontrollere blodsukkerne i de perioder, du får Dexamethason. Tal med lægen eller sygeplejersken om, hvad du selv kan gøre.

Opstemthed

Dexamethason er opkvikkende. Du kan føle dig humørmæssigt opstemt, rastløs, få mere

energi, og du taler måske mere, end du plejer. Det kan medføre søvnløshed. Hos nogle kan medicinen medføre nedtrykthed og depression i dagene efter indtagelse.

Øget appetit

Dexamethason øger appetitten hos mange patienter. Trangen til at spise kan blive ret stor og gøre, at du spiser noget eller meget mere, end du plejer.

Infektion/Temperatur

Dexamethason sænker legemstemperaturen 'kunstigt' i de dage, du får denne medicin. Vær derfor ekstra opmærksom på symptomer på infektion som f.eks. utilpashed, hoste eller kulderystelser de pågældende dage.

Ophør med Dexamethason

Nogle kan blive lidt utilpasse i dagene efter, at de er holdt op med Dexamethason. Det kan f.eks. vise sig ved generel utilpashed, træthed, energiløshed, lettere nedtrykthed eller rysten på hænderne.

Alle 3 stoffer kan give væskeophobning i kroppen, det kan vise sig ved hævede ben eller vægtstigning.

Det er vigtigt, at du oplyser lægen eller sygeplejersken om de bivirkninger, du får i forbindelse med behandlingen, så vi kan forsøge at forebygge eller afhjælpe dem.

For at vi kan forebygge og behandle eventuelle bivirkninger, er det vigtigt, at du oplyser os, om de bivirkninger du får i forbindelse med hele behandlingen.

Supplerende behandling

Du har en øget risiko for virusinfektioner, især helvedesild (Herpes Zoster) under behandlingen med Kyprolis. Du skal derfor have en behandling, der beskytter dig mod helvedesild (f.eks. Valaciclovir). Tabletterne tages om morgenen og aftenen.

Kontakt ALTID afdelingen

Du skal altid kontakte afdelingen, hvis du oplever nedenstående problemer.

Du skal især være agtpågivende, hvis et problem opstår ret pludseligt og ikke tager af eller forsvinder af sig selv – hvis du oplever nogle gener, du ikke er vant til at have:

- Feber, 38°C eller derover
- Blødning, som ikke standser af sig selv
- Stærke smerter
- Synsforstyrrelser og stærk hovedpine
- Åndenød eller stakåndethed
- Smerter i brystet eller ved vejrtrækning
- Føleforstyrrelser eller sovende fornemmelser i tæer, fødder eller fingre
- Udslæt
- Forstoppelse igennem flere dage
- Diarré, som rækker ud over 1-2 dage
- Vedvarende opkastninger i mere end ca. 1-2 dage
- Hvis du har glemt at tage medicin, du får som behandling af din kræftsygdom
- Hvis du ikke er i stand til at tage din medicin, fx på grund af kvalme

Telefonnumre

Hæmatologisk Afdeling, hovednummer: 4732 4800, hverdage mellem 08.00-15.00

Hæmatologisk akuttelefon, Afsnit M: 4732 4886, mellem 15.00 og 08.00

Med venlig hilsen

Personalet

Hæmatologisk Afdeling